

ENTREVISTA A EDMON ROCH

Productor d'Ikiru Films

REINALD BESALÚ

MARÇ 2015

Edmon Roch va fundar Ikiru Films, productora responsable de films com *El niño*, *Las aventuras de Tadeu Jones* o *Bruc*, l'any 2004. En aquesta entrevista explica quina és la seva visió sobre el cinema produït a Catalunya i parla dels factors que li han permès produir pel·lícules multipremiades i d'un gran ressò internacional.

“A Catalunya estem en una situació paradoxal, perquè tenim una capacitat de producció molt alta i, en canvi, tenim unes possibilitats de producció terriblement baixes”

Com veu la situació de la producció de cinema a Catalunya? Creu que té similituds amb el que passa a Espanya o a la resta d'Europa?

Jo crec que Catalunya té moltes similituds amb la resta d'Espanya i és molt diferent d'Europa i de la resta del món. Això depèn de les situacions econòmiques de cada país, i Catalunya i Espanya són semblants. Sí que és cert que el reajustament que s'ha produït a Catalunya ha estat més dur que el reajustament de la resta d'Espanya, també perquè aquí partíem d'una realitat més rica que la que hi havia a la resta d'Espanya. I ara crec que estem en una situació paradoxal, perquè tenim una capacitat de producció molt alta i, en canvi, tenim unes possibilitats de producció terriblement baixes, perquè el finançament tant privat com públic està en un dels seus pitjors moments. Havíem arribat a tenir un nivell de competitivitat molt alt i unes possibilitats de producció eficaces, que van fer que fins i tot professionals d'altres parts del món vinguessin aquí i poguessin treballar a un nivell altíssim, i ara és al revés, la gent d'aquí o bé s'està reinventant en altres professions o bé marxa a altres llocs.

Hi ha qui diu que hi va haver una sobreinflació de producció de cinema a Catalunya. Hi està d'acord?

Hi estic d'acord com a individu, però no hi estaria d'acord a nivell industrial. La indústria audiovisual donava feina a molts professionals molt competents i generava oportunitats. Però a nivell de producció sí que hi havia una petita inflació, perquè es facilitava que, gairebé de manera automàtica, es poguessin produir pel·lícules que estaven en un pressupost determinat. Hi havia coses que es produïen més per inèrcia que per necessitat. I això és un perill, perquè la indústria audiovisual, com qualsevol indústria, ha de respondre a unes necessitats de mercat i, en canvi, en un determinat moment, responia més a la capacitat de produir que a la capacitat de consumir. L'acabat de la pel·lícula no era tan important com que no parés la màquina. Per tant, sí que crec que s'exigia una correcció per ajustar el mercat. El problema, però, és que això no s'ha produït: el que hi ha hagut és una crisi total que ens ha portat a l'altra cara de la moneda. Ara hi ha coses que sí que tindrien una capacitat de seduir el públic i traspasar fronteres i que no s'estan produint perquè la realitat de finançament és terrible. Si hi havia sobreinflació, ara s'ha fet una correcció excessiva i hem passat a l'altre costat.

Des del punt de vista empresarial, les productores han canviat les maneres de fer a partir d'aquest nou context econòmic?

Sí que han canviat, per pura supervivència. La indústria audiovisual ha de ser sostenible, tenir un retorn i una capacitat de generar ocupació; no ser una professió d'amiguisme i voluntarisme. Però per sobreviure de vegades es troben solucions que no sempre són les més idònies: s'estan fent llargs com si fossin curts, s'estan muntant cooperatives, s'està sobre-exposant el *crowdfunding*. Són solucions imposades per la necessitat i que permeten tirar endavant, però que no són les més idònies a l'hora de mantenir una indústria forta, sana i saludable. En el meu cas, jo miro de finançar els meus projectes també des de fora, perquè fer-ho només des d'aquí implica unes concessions que condicionen i no encaixen amb el tipus de producte que vull fer. Per *El Niño* no he tingut res de TV3, tot i que sigui una producció nostra, amb actors, equip de càmera, post-producció, amb molts elements d'aquí.

I quins són aquests condicionants que imposa el finançament d'aquí?

El sistema de punts afavoreix que sigui una història local, la versió original, que el director sigui d'aquí.... Això t'implica una sèrie de concessions que potser no són les millors per a la pel·lícula que vols fer. Jo sempre parteixo del guió i de la història i, per tant, d'allò que és millor per a una pel·lícula. I si puc adequar les necessitats de la pel·lícula a les necessitats de finançament i a les del país, doncs seré l'home més feliç del món. Però si no les puc adequar, la història té prioritat sobre allò altre. Crec que, com que ara mateix la situació aquí es tan greu, s'han creat una sèrie de barreres de proteccionisme, segur que molt necessàries, però que fan que els recursos públics siguin per a coses molt locals. Però si a tu no t'interessa fer una cosa tan local probablement no tindràs la puntuació mínima.

Abans ha parlat del *crowdfunding*. Creu que és una alternativa real per finançar el cinema?

Depèn del projecte. Un *crowdfunding* pot ser extraordinari per un documental o per un tipus de cinema d'allò que abans se'n deia cinema d'autor, més experimental o de baix pressupost. Isona Passola, que va fer *L'Endemà*, és bon un exemple de com d'útil pot ser el *crowdfunding*, amb un resultat que, sense aquesta possibilitat, no hagués existit. Però no val per totes les pel·lícules. Com més grans són, menys impacte té el *crowdfunding*, també pels propis *crowdfunders*. Una altra cosa és aconseguir una llei de mecenatge, que s'està discutint, per aconseguir aportacions i capital més importants. La legislació vigent a Catalunya i a Espanya no permet que això sigui una alternativa real actualment, i és una de les coses que haurien de ser possibles per al futur. El *crowdfunding* és perfecte per a determinats projectes, important com a ajut en d'altres i irrellevant en uns altres.

I quina opinió li mereix la taxa sobre els operadors de telecomunicacions aprovada pel govern català per ajudar a finançar la producció de cinema?

Jo la veig molt positiva, perquè tendeixo a pensar que anem tots en el mateix vaixell, i que els teleoperadors són com les televisions, que necessiten continguts. La indústria del país serà més forta i potent si ens aliem, i per això crec que és una mesura saludable. Com saps, les televisions privades han viscut sempre enfrontades amb l'obligació d'inversió en el cinema, però últimament tant Antena 3 com Telecinco estan tenint grans rendiments de la inversió en audiovisual. L'any passat Mediaset va obtenir grans beneficis amb *Ocho apellidos vascos* i *El Niño*. Ha passat de ser una cosa que es feia per obligació a ser quelcom rendible. I estic convençut que amb els teleoperadors passarà el mateix. Telefónica ja ha fet un pas endavant i ha creat uns estudis, Telefónica Estudios. Ha vist que la inversió en pel·lícules té un retorn. La taxa no s'ha de veure com un enfrontament o un malbaratament, sinó com una inversió en una indústria de continguts per fer-la més forta.

Però és diferent posar diners en una determinada producció com a televisió que pagar una taxa per línia d'ADSL, sense controlar on van aquests diners...

Clar, amb això hi puc estar d'acord. Però s'ha de trobar la solució entre els que formem part del mateix negoci, que és la creació, la comunicació i la difusió de continguts audiovisuals, per tal que puguem treballar tots per ser més forts. I que un no s'aprofiti de l'altre a través de la pirateria. Posar tothom a la mateixa taula i fer-nos créixer entre tots és bo. Potser el sistema de la taxa es podria afinar millor però el que sí que és important és no crear bàndols i enfortir el sector.

Però creu que si s'anul·lés l'obligatorietat de les televisions d'invertir en producció independent ho continuarien fent?

Si m'ho haguessis preguntat fa dos anys t'hagués dit que probablement no. Però a dia d'avui, la gent d'Antena 3 i de Telecinco, que són les privades que dediquen més recursos a l'audiovisual, em diuen que els últims anys els han estat rendibles. I m'omple de satisfacció, perquè s'està trobant un model que no només és una obligació o una butxaca foradada per on s'escapen els diners. Realment s'estan fent coses importants. I la prova és que algunes de les pel·lícules que han arribat més al públic, algunes de les pel·lícules que han trencat la barrera i han fet més taquilla que pel·lícules nord-americanes, han tingut inversió d'A3 Media o de Telecinco Cinema. Sense oblidar la gran tasca que estan fent les públiques, TVE i TV3; a mi m'és impossible entendre la indústria sense un dels seus actors principals, que són les televisions, i em semblaria molt destructiu separar-los.

I un model similar al de França, amb una taxa sobre les entrades de cinema, podria funcionar?

El model francès és el millor: és el meu favorit, el més coherent. Tan de bo es tingués la força per implementar-lo aquí. Però el *lobby* dels estudis nord-americans fa pressió perquè el model no s'implanti, i de moment se'n surten. Però jo sí que crec que, si el consum es genera aquí, hem de tenir una mínima taxa, tipus model francès, que permeti una reinversió en l'audiovisual del país. I em sembla una de les millors solucions possibles perquè, sense que deixi de ser un gran negoci pels nord-americans, s'aconsegueixen unes quotes de pantalla i de competitivitat d'indústria audiovisual pròpia extraordinàries.

Creu que es pot fer cinema aquí sense comptar amb la subvenció pública?

Jo crec que estem en una crisi tan forta que es necessita sumar de tot arreu. Hi ha qui ha fet pel·lícules sense subvenció pública, com jo mateix, però també et dic que sense la subvenció moltes pel·lícules no s'haguessin pogut fer i les trobaríem a faltar. Per exemple, *La Isla Mínima*, tot i l'empenta d'A3Media, no s'hagués pogut fer sense la subvenció de l'ICAA. També és cert que hi ha pel·lícules que en depenen excessivament. Jo crec que ara mateix, fins que no s'implementi un model com el francès, que és un model holístic i molt ben estructurat, hi ha d'haver tots els actors per sumar i, evidentment, la subvenció pública n'és un. En tot cas, s'hauria d'anar redefinint millor, diferenciant entre un tipus d'indústria audiovisual més cultural i un tipus d'indústria audiovisual més comercial, on la subvenció a la part comercial fos el premi al rendiment perquè el productor pugui posar en marxa altres projectes. El que sí que és obvi és que hi ha una sèrie de produccions audiovisuals necessàries que ens acaben representant en

festivals com els de Cannes, Berlin, Venècia, Locarno... que fan que ens coneguin a tot arreu i que puguem viatjar, i que són impensables sense la subvenció.

Tal com ha comentat, ha treballat amb moltes televisions. Com valora l'experiència? Hi ha condicionants externs pel fet de treballar-hi? S'imposen uns determinats criteris?

He treballat amb TV3, Canal Sur, TVE, Antena 3 i Telecinco, i només tinc coses bones a dir-ne, perquè hem fet pel·lícules junts, mai en contra. Han donat suport tant a nivell financer com a nivell creatiu, tant a nivell d'infraestructura com de capacitat de comunicació. Per mi han estat part de la pel·lícula fins al punt que, sense elles, la pel·lícula no hagués pogut ser. Cadascú amb les seves virtuts i els seus condicionaments, però com els que tinc jo. He treballat amb diferents televisions, en diferents pel·lícules, des de petites a grans com *El Niño*, o *Les aventures de Tadeu Jones*, i no he tingut mai al meu costat una televisió de què em pugui queixar. Jo crec que el cinema el fem entre tots, i que la televisió és necessària per nosaltres.

Creu que el fet que les televisions apostin per un determinat tipus de pel·lícules va en detriment de la resta de produccions cinematogràfiques, en tant que tenen menys possibilitats de promoció? Se senten perjudicades les que no entren en aquesta promoció de la televisió?

Qui no té una televisió privada al costat és probable que s'hagi pogut sentir menystingut, sobretot a l'hora de comunicar la seva pel·lícula. Crec que, de les diferents virtuts que té la televisió privada, una de les més importants és la seva capacitat i voluntat de comunicació i promoció. Jo tinc molt clar que tant *El Niño* com *Les aventures de Tadeu Jones*, sense tenir al costat Mediaset, no haguessin arribat a ser mai els esdeveniments que han estat perquè jo, com a productor independent, no hagués tingut mai els recursos necessaris ni la capacitat de compra que té el grup. La televisió fa que una pel·lícula no sigui només una pel·lícula, sinó que la pot convertir en un esdeveniment. I aquest és un desig que tothom té, evidentment. I si per limitació seva una televisió fa set o vuit pel·lícules durant un any, i a Espanya se n'estan produint cap a cent, doncs n'hi haurà moltes que no hi entraran i unes poques que sí. Ser una d'aquestes poques per mi és ser un privilegiat, i, per tant, entenc perfectament que, qui no ho tingui, senti un greuge comparatiu.

De cara al futur, contempla les noves plataformes de distribució de cinema com a possibles socis inversors amb qui produir pel·lícules?

Encara no són prou poderosos, perquè el mercat no els ha donat el poder necessari per fer-los determinants, com sí que ha passat als Estats Units: ara per ara encara són actors

complementaris. Però tot suma, i la capacitat que ha de tenir un productor precisament és la de sumar i d'utilitzar tots els agents per ser més forts.

I com a finestra d'explotació de pel·lícules, com les veu?

El mateix. Jo crec que són molt importants i, a mesura que vagi canviant el panorama de consum audiovisual, cada vegada tindran una major repercussió. Però ara per ara no tenen la importància que fa dos o tres anys pensava que tindrien. Així com l'efecte de la digitalització ha sigut més ràpid del que jo creia, les altres finestres de consum audiovisual no han tingut l'impacte esperat, per culpa segurament de la pirateria. En tot cas, crec que són aquí i que tots junts hem d'aconseguir una major definició del seu paper per millorar i afavorir la seva implantació. No es tracta només d'un procés de selecció natural a partir del mercat, també s'ha de veure si algú està fent una cosa alegal o il·legal, o tremendament perjudicial per la possibilitat de supervivència del sector. I en aquest cas caldrà legislar-ho. Amb unes normes mínimes n'hi hauria prou.

A l'època de Joan Manuel Tresserras com a Conseller de Cultura es va adoptar la política d'intentar promocionar molt unes poques pel·lícules, donant-los un finançament extra. Entre aquestes hi havia *Bruc-La llegenda*, produïda per Ikiru. Com valora aquella experiència?

Jo crec que va ser molt positiu, i la prova són les quatre pel·lícules que es van fer el primer any. *Pa negre* possiblement és la millor pel·lícula ambaixadora de Catalunya dels últims anys, et podria dir que no recordo una pel·lícula catalana que hagi tingut el ressò mediàtic, de repercussió de crítica i de premis arreu del món, que ha tingut *Pa negre*. I si parles amb la seva productora, Isona Passola, et podrà dir que no hagués existit sense aquesta política de la Generalitat. Que una de quatre sigui una pel·lícula en català que va guanyar tants premis Goya (inclòs el de Millor Pel·lícula), que fos escollida per representar-nos als Oscar, i que tingués una repercussió internacional brutal diu molt a favor d'això. Per altra banda, *Eva* va tenir una bona carrera internacional, i va comptar amb uns efectes audiovisuals prodigiosos de Lluís Castells, i un càsting i un disseny de producció que semblava que només es podien tenir a fora. *Bruc* ens va funcionar molt bé, sobretot a Catalunya i a fora d'Espanya. A la resta d'Espanya no, possiblement perquè no teníem una cadena estatal que ens donés els recursos i el suport que sí que ens va donar TV3: això va fer que a Catalunya tingués un cert impacte però que a la resta d'Espanya quedés més diluïda. Però, en tot cas, és una pel·lícula que va demostrar que aquí es podia fer cert tipus de cinema d'entreteniment, i que no hagués pogut existir sense aquesta aposta del govern de la Generalitat. I l'altra pel·lícula, *Herois*, també ha tingut un dels millors índexs d'audiència en els seus passis per TV3. Són quatre pel·lícules molt diferents i amb resultats molt positius: no hi ha cap experiència negativa. Ni *Eva*, ni *Herois* ni *Bruc* van generar uns beneficis extraordinaris, però sí que van demostrar que es podien fer projectes molt ambiciosos amb la implicació del govern. Des de llavors, pràcticament no n'han existit d'altres i, si s'han fet pel·lícules potents des de Catalunya, ha estat perquè han depès d'una televisió privada de Madrid o d'un finançament internacional. De manera que jo sóc molt partidari d'aquesta línia selectiva. Si el país vol tenir una indústria d'acord amb allò que vol ser una marca Catalunya, aquest tipus de

política és necessària. Si no, segur que la indústria trobarà altres formes de subsistència però, evidentment, no amb una identificació tan clara amb Catalunya.

Quan es planteja fer una pel·lícula a Catalunya, a quins són els principals problemes a què cal fer front? La relació amb l'Administració? La selecció de professionals qualificats?

Aquí, pel que fa a la logística professional, estem a un nivell extraordinari. Quan vénen de fora queden sorpresos de la preparació que tenim, per la nostra logística, pels professionals i els equipaments. Fa uns anys, quan jo vaig començar, no era així: hi havia un grup reduït de professionals que eren competitiu i la resta eren per produccions menys ambicioses. Però ara, gràcies a l'Escac i a totes les altres escoles, i a un teixit industrial que s'ha anat construint a base de molts anys, s'ha aconseguit tenir un conjunt de professionals molt preparats. La logística existeix, els paisatges existeixen, existeix pràcticament tot. Què és el que falla? Doncs principalment el que dèiem al principi: el finançament. I també que actualment els recursos són tan limitats i amb unes barreres tan elevades a la producció que, de vegades, mirem més de produir una cosa local que no una internacional i competitiva. Ara mateix ser català no serveix a nivell industrial. Però vull pensar que és una qüestió conjuntural: espero que la taxa a les teleoperadores sigui una primera via per començar a potenciar una altra vegada aquest vessant més industrial.

Com valora la projecció del cinema català al món?

La meua resposta és poc amable: hi ha una realitat que es percep des d'aquí i una realitat que es percep des de fora. Després de *Pa negre*, després de *Bruc*, *Herois* i *Eva*, sí que es va aconseguir construir una certa identitat amb pel·lícules competitives autòctones. Però jo crec que ara mateix existeix més la marca Barcelona que la marca Catalunya, i que existeix més la marca Espanya que la marca Catalunya. De cinema català només se'n parla sota el paraigua de *Catalan Films* i per la resta se'ns identifica com a cinema espanyol, o com a cinema espanyol fet des de Barcelona. Jo no crec que existeixi la marca i el prestigi del cinema fet a Catalunya, més enllà d'excepcions notables, com poden ser les de Ventura Pons, Albert Serra, Pere Portabella, Marc Recha o Lluís Miñarro. Sí que crec que ara tenim una cosa molt bona, que és que es comencen a identificar noms com Juan Antonio Bayona, Oriol Tarragó o Òscar Faura, uns professionals que són d'aquí, que són molt nostres i que realment exporten molt. Que Bayona, podent rodar a l'estranger, trii fer-ho aquí, és una cosa que no té preu i que fa que es mereixi un altre monument: a nivell de país i a nivell industrial és molt important, però malauradament, no hem aconseguit tenir la projecció que podríem tenir i ara, a més a més, estem en el nostre pitjor moment.

A banda d'això, però, quina capacitat té el cinema català d'obtenir finançament de fora i de tenir presència en les sales internacionals? Vostès tenen l'experiència del gran èxit internacional de *Tadeu Jones*. Com ho van aconseguir?

És una mica la voluntat del productor i del director de saber on volen arribar. Amb *Tadeu Jones* vaig pensar que potser seria la meva primera i l'última pel·lícula d'animació. Sí que teníem clar que era una pel·lícula universal, que podia comunicar molt bé fora d'aquí, perquè qualsevol persona s'hi podia identificar, qualsevol podia fer-ne una relectura a nivell d'aventura familiar. Però el seu èxit ens va sorprendre molt, va superar totes les nostres expectatives: no somiàvem que tindria la repercussió que va tenir, no somiàvem que seria la primera pel·lícula espanyola amb una distribució massiva a Xina, no somiàvem que estaria en el top tres de Corea, o en el top cinc de Xina i que seria la principal pel·lícula d'exhibició iberoamericana a Llatinoamèrica. Tot i això, pensava que el film tindria més sortida als Estats Units i a Anglaterra, on, en canvi, va anar directament a televisió de pagament. Per a mi el que importa és quin recorregut vols que tingui la pel·lícula, i saber que es poden fer pel·lícules des d'aquí, amb equips d'aquí, i després vendre-les a tot el món. Afortunadament, tenim una capacitat tècnica i professional que fa que tot sigui possible fer-ho des d'aquí, però el que s'ha d'ajustar és la voluntat del productor i la capacitat de finançament amb el recorregut posterior que pot tenir la pel·lícula. Es pot fer també un cinema local amb un consum estrictament intern, però llavors hauràs d'ajustar els pressupostos.

I es plantegen continuar fent animació?

Aquest mes d'agost estrenem una segona pel·lícula que es diu *Atrapa la bandera*, repetint amb el mateix equip de *Les aventures de Tadeu Jones*. A més, hem aconseguit el primer *deal* amb una *major*, Paramount, que ens distribueix la pel·lícula mundialment. Això és una cosa que ningú havia assolit des d'Espanya. Vam tenir aquesta sort: vam fer *Tadeu* creient que seria la primera i última, va ser un gran èxit i això ens va donar continuïtat per fer la segona. Els mateixos socis, Mediaset i Telefónica, han volgut tornar a invertir-hi i han fet possible una pel·lícula encara més ambiciosa, més cara i amb més recursos, cosa que ha tingut un retorn internacional des del principi. Però apart de l'animació també tenim més projectes. Amb Daniel Monzón també estem fent una segona pel·lícula, que esperem que també tingui un bon recorregut internacional, i ara estem immersos també en un projecte documental similar a *Garbo: l'espia*, més per festivals. El més important és això, ajustar el finançament de les històries al seu recorregut i expectatives de mercat. Si aconsegueixes entretenir fent pel·lícules interessants i que no estiguin ni per sobre ni per sota de les seves possibilitats, això és idoni per al productor.

Ha col·laborat amb productores d'Europa, de Llatinoamèrica i amb productores d'aquí. És diferent la manera de treballar en cada lloc?

Hi ha moltes diferències, però després acabes fent la mateixa cosa, que és una pel·lícula. Hi ha diferències a l'hora de finançar i a l'hora de treballar amb els equips de rodatge. Cadascú té les seves capacitats i manies i, a més, en un país els sindicats són més forts que en d'altres. Vas descobrint a cada lloc quines coses es poden fer i quines no. Però són més els detalls que les essències. Jo sóc un gran amant de les coproduccions i en sóc

un gran defensor, sempre que no suposin unes exigències que restin més que aportin. *Bruc*, per exemple, teníem la possibilitat de coproduir-la amb França, però ens exigien una sèrie de requisits que encarien massa la pel·lícula. Fent-la des d'aquí vam aconseguir més unitat i més autenticitat, i a més vam poder accedir als ajuts selectius de l'ICEC i TVC. Però en pel·lícules com *Séptimo* o *El Niño* l'entrada en l'equació d'un coproductor d'un altre país va fer que tinguessin una capacitat que no haurien tingut.

De *Garbo* vostè en va ser productor, director i guionista. Això dóna una altra perspectiva sobre la feina de fer pel·lícules?

Director i productor són precisament els que més han de conèixer tots els altres oficis de cine. Un director s'ha de comunicar amb tothom: amb l'ajudant de producció, el director de fotografia, amb el muntador i el compositor, amb el guionista i el director d'art, i absolutament amb tots els membres de l'equip, i el productor també, o almenys així és com jo entenc aquesta feina. I com que estic al costat del director, de vegades m'és molt útil acabar sent director de producció també, un cop la pel·lícula ja està finançada. En aquest sentit, per a mi *Garbo: l'espia* va ser un luxe, tant com a director com com a productor. Sobretot com a director, perquè tenia un productor que em permetia fer el que volia.

Quina visió té del documental que es fa a Catalunya?

Gràcies al Màster en Documental de Creació de la Pompeu Fabra i a altres iniciatives s'ha produït una explosió en un dels camps de l'audiovisual que, possiblement, és el més adequat per treballar amb recursos més ajustats. I tot i així s'ha portat a l'extrem, perquè s'ha passat de fer coses com *Garbo* a tenir pressupostos terriblement *low cost*, en què la part creativa ha de suplir la manca d'imatges d'arxiu. Però sí que crec que el documental és un dels gèneres que possiblement s'estigui produint millor. S'estan fent coses molt interessants, i propostes híbrides com *La plaga*, que a mi em va entusiasmar, o el cinema d'Isaki Lacuesta, que ha fet pel·lícules estupendes també, des del seu històric *Cravan vs. Cravan*, amb la seva recerca de mitjans en la ficció a partir de recursos del documental.

Podem dir que el documental català sí que ha sabut trobar una marca pròpia?

Sí, jo crec que sí. Si ara hi ha alguna cosa, més enllà de les excepcions del cinema de Lluís Miñarro o de Ventura Pons, o de les pel·lícules que fa Agustí Villaronga, o d'altres directors dels que hem parlat, crec que és el documental. Segurament gràcies a una bona política formativa de la Pompeu Fabra, a l'ajut de TV3 i a una optimització de recursos, que afortunadament per al documental no han de ser tan nombrosos com per a la ficció. Això ha fet que molt talent català que en un principi no tenia previst fer documental acabi fent-ne. I es fa amb molta excel·lència, amb bones maneres i amb resultats molt interessants. Com a espectador em sento molt més proper als documentals que es fan aquí que no pas a les ficcions.

En un futur, tenen pensat fer ficció televisiva?

És una cosa que volem fer però que en la que encara no hi hem entrat de ple. Potser serà una mica el que ens va passar amb l'animació i el documental: quan ens arribi un projecte determinat que tingui la necessitat de produir ens permetrà obrir-nos en aquest camp. A mi m'encantaria. Aquí a Catalunya hi ha productores dedicades a l'àmbit televisiu que estan fent la millor producció televisiva actual a nivell espanyol. I em sembla molt necessari i molt interessant per la indústria de l'audiovisual que hi hagi una producció televisiva potent. Les cadenes de televisió s'han d'omplir de continguts, i és absurd que s'hagi de comprar tot a l'estranger quan aquí produïm ficció televisiva de molt bona qualitat, com s'ha demostrat.

Quines aportacions diria que ha fet *Ikiru Films* a l'audiovisual català?

Jo intento fer un tipus de pel·lícula competitiva, que travessi fronteres i que s'ajusti a les històries que volem explicar. Sóc productor perquè m'agrada fer possible que s'expliquin històries. Crec que si tinc alguna virtut és la de descobrir gent amb talent que pugui explicar aquestes històries i que puguin arribar a un públic. Intento fer pel·lícules que es puguin finançar, amb continguts que estiguin a l'alçada de les seves possibilitats i amb un recorregut, que facin que la gent pugui anar al cine i que els entretingui, que els agradi, i que sempre surtin del cinema millor de com hi han entrat... Aquest és l'objectiu. I que cada pel·lícula sigui el pas per poder fer-ne una altra. No entenc el cine que no estigui fet de cara al públic.